

**ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER
FOR SALG OG SKJENKING AV ALKOHOL
I DRANGEDAL KOMMUNE**

2016-2020

**ALKOHOLPOLITISKE RETNINGSLINJER VEDTATT I KOMMUNESTYRET
09.06.2016 MED ENDRING 04.05.2017.**

DEL AV RUSMIDDELPOLITISK HANDLINGSPLAN

5.1.2 Alkoholpolitiske retningslinjer for salg og skjenking av alkohol i Drangedal kommune

Drangedal kommunes overordna mål med alkoholpolitiske retningslinjer for salg og skjenking av alkoholholdig drikk er at omsetningen skal skje i ryddige og kontrollerte former, i samsvar med Alkohollovens formål.

5.1.2.1 Generelt

Kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunen kan beslutte at bevillinger likevel ikke skal opphøre, men gjelde videre for en ny periode på inntil fire år med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer

Enkeltsøknader som behandles i bevillingsperioden kan gis bevilling for en periode som varer fram til ny bevillingsperiode begynner.

Det settes ikke tak på antall salgs- og skjenkebevillinger eller ambulerende skjenkebevillinger.

Vilkårene for salg og skjenking av alkoholholdig drikk kan endres av kommunestyret i bevillingsperioden.

5.1.2.2 Behandling av søknader

a) Høringsinstanser

Før søknad om salg- og skjenkebevillinger behandles skal det innhentes uttalelse fra politiet, skatte- og avgiftsmyndighetene og mattilsynet.

Ved nybygg/ombygging og bruksendring må det legges fram godkjenning fra bygningsmyndighetene og arbeidstilsynet.

b) Kriterier ved vurdering av vandel

Det kreves vandelsattest for bevillingshaver, personer som eier en vesentlig del av virksomheten og personer som i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse på virksomheten. Det kreves også vandelsattest for styrer og stedfortreder i bedriften.

Alle må ha utvist uklanderlig vandel blant annet i forhold til alkoholloven, skatte- og avgiftsloven, vegtrafikklovens bestemmelser om promillekjøring og tollovens bestemmelser om smugling.

c) Kriterier ved vurdering av lokalisering

Bevillingen gjelder for et bestemt lokale.

Ved nye søknader skal det tas hensyn til beliggenhet, stedets karakter og ordensmessige forhold og lokalmiljøet for øvrig.

d) Kriterier ved vurdering av salg- og skjenkesteder

Salg av alkoholholdig drikk under 4,7 volumprosent kan skje fra dagligvareforretninger eller fra egne øl- og mineralvannutsalg. Det gis ikke salgsbevilling til andre steder så som frisørsalonger, bensinstasjoner og lignende.

AS Vinmonopolet har bevilling for salg av alkoholholdig drikk over 4,7 volumprosent.

Det kan gis følgende skjenkebevillinger:

- Gruppe 1 - drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- Gruppe 2 - drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- Gruppe 3 - drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol

Selv om det ikke settes tak på antall salgs- eller skjenkebevillinger er et av målene for planen å begrense nyetableringer og ha kontroll for omsetning av alkoholholdig drikk. Alle søknader blir behandlet individuelt, og det vil blant annet bli tatt hensyn til stedets driftskonsept.

e) Aldersbestemmelser

Salg av alkoholholdig drikk må ikke skje til personer under 18 år. Den som selger alkoholholdig drikk, må ha fylt 18 år.

Skjenking av alkohol i gruppe 1 og 2 kan ikke skje til personer under 18 år og skjenking av alkohol i gruppe 3 kan ikke skje til noen under 20 år.

Aldersgrensen for å skjenke alkohol er 18 år for gruppe 1 og 2 og 20 år for gruppe 3.

f) Kunnskapskrav

Styrer og stedfortreder ved salg- og skjenkestedet må avlegge kunnskapsprøve om alkoholloven. Prøven avlegges i kommunen etter at kandidaten har innbetalt et pålagt gebyr. Styrer og stedfortreder har ansvar for å føre tilsyn med bevillingen og påse at øvrige ansatte gjøres kjent med alkoholovens bestemmelser. Daglig leder må ha bestått etablererprøve i serveringsloven. Styrer og stedfortreder må gjennomføre ansvarlig vertskaps kurs.

g) Salgstidene

I Drangedal kommune praktiseres maksimaltidene etter alkoholovens § 3-7 for at salgstidene skal være lik åpningstidene, som i dag er til kl 20.00 på hverdager og til kl 18.00 dager før søn- og helligdager, unntatt dagen før Kristi himmelfartsdag. Salgstid for påskeaften, pinseaften, julaften og nyttårsaften er til kl 15.00.

Dersom forretningene velger å holde åpent lenger enn til kl 20.00 (18.00) eller kl. 15.00 på påskeaften, julaften og nyttårsaften, må det påses at salg av alkoholholdig drikk ikke skjer etter denne tid.

Salg og utlevering av alkoholholdig drikk skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai,

Åpningstidene er regulert i Lov om helligdager og helligdagsfred.

h) Skjenketider

I flg Alkoholoven er normalt tid for skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer fra kl 13.00 til kl 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk er mellom kl 08.00 og kl 01.00.

Kommunestyret har mulighet til å innskrenke eller utvide tiden for skjenking:

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking i forhold til normaltid. Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00.

Tiden for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 kan ikke fastsettes utover den tid det kan skjenkes annen alkoholholdig drikk.

Konsum av utskjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp. På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester uten hensyn til begrensningene i denne paragraf.

Drangedal kommune fastsetter følgende skjenketider:

- Skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og 2 (mindre enn 22 volumprosent) kan skje mellom kl 08.00 og 02.00.
- Skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 3 (over 22 volumprosent) kan skje mellom kl 13.00 og 02.00.

Maksimal åpningstid for skjenke- og serveringssteder er til kl. 02.30. Dette gjelder også kiosker og bensinstasjoner.

Skjenking utendørs vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle. Skjenkesteder som har bevilling for skjenking, kan skjenke utendørs på avgrenset område. Det vil i hvert enkelt tilfelle bli tatt hensyn til skjenkestedets beliggenhet. Det er samme skjenketid ute som inne.

Musikk utendørs: Av hensyn til beboere nær serveringssteder skal musikk utendørs kun skje ved spesielle arrangementer. Dette må det søkes spesielt om.

i) Vilkår for salgsbevilling

Kommunen kan sette vilkår for bevillingen i samsvar med forvaltningsmessige regler.

- Dersom forretningen holder åpent etter kl 20.00 (18.00), må alkoholholdig drikk tildekkes.
- Alkoholholdig drikk skal ikke plasseres ved inngangspartiet eller ved forretningens kasser.
- Det skal stå skilt ved kassa om aldersgrense og legitimasjonsplikt for alle under 23 år.
- Det skal være klare skiller ved plassering av brus og alkoholholdig drikk.
- Det skal foreligge et internkontrollsystem som ivaretar bestemmelsene i forskrift om helse, miljø og sikkerhet (internkontrollforskriften) samt internkontrollsystem i henhold til Alkohollovens kap. 8.
- Alkoholholdig drikk kan ikke drikkes i salgslokalet.
- Det settes ikke begrensninger på antall forretninger med bevilling for salg av alkoholholdig drikk. Hver søknad skal vurderes på individuelt grunnlag.

Det skal være vanskelig å få salgsbevilling dersom

- det foreligger negative uttalelser fra andre offentlige myndigheter (blant annet politiet og skattemyndighetene)
- vandelskravene ikke er oppfylt
- omsetningsoppgavene ikke blir levert i rett tid
- bevillingshaver har overtrådt alkoholloven

j) *Vilkår for skjenkebevilling*

Kommunen kan sette vilkår for bevillingen.

Stedet må følge skjenke- og åpningstider for serverings- og skjenkesteder.

Ved bygningsmessige utbedringer/påbygninger av skjenkelokalet skal det framlegges skriftlig godkjenning av bygningsmyndighetene.

Stedet plikter å føre et rimelig utvalg av alkoholfritt drikke og drikke som kan inneholde opptil 2,5 volumprosent alkohol, og som må regnes som en naturlig erstatning for øl og vin, jf. alkoholovens § 4-6.

Det er et vilkår for skjenkebevillingen at driften av skjenkestedet er i samsvar med det driftskonseptet som er presentert og lagt til grunn ved behandlingen av skjenkesøknaden.

Ved eventuelle endringer av driften i bevillingsperioden må det søkes kommunen om godkjenning.

Alkoholovens krav tilandel hos bevillingshaver og andre involverte personer, jf. alkoholovens § 1-7b og c, skal praktiseres strengt både ved tildeling av nye bevillinger og gjennom kontinuerlig oppfølging etter at bevilling er gitt.

Politiets krav om godkjente ordensvakter må følges.

Det skal foreligge et internkontrollsystem som ivaretar bestemmelsene i forskrift om helse, miljø og sikkerhet (internkontrollforskriften) samt internkontrollsystem i henhold til Alkoholovens kap 8

Det gis ikke tillatelse til skjenking av brennevin utendørs.

Det er ikke lov til å ha spille terminaler i kafeer og restauranter hvor det skjenkes alkoholholdig drikk.

Det skal være vanskelig å få skjenkebevilling dersom det foreligger negative uttalelser fra andre offentlige myndigheter (blant annet politiet, mattilsynet og skattemyndighetene)

- vandelskravene ikke er oppfylt
- omsetningsoppgavene ikke blir levert i rett tid
- bevillingshaver har overtrådt alkoholloven.

Søknad om skjenkebevilling fra charterbåter.

Charterbåter må søke om bevilling i de kommuner der virksomheten drives fra.

Ved søknad om skjenkebevilling skal kommunenes søknadsskjema benyttes.

Uttalelser blir innhentet som for øvrige søknader om skjenkebevilling. Også vandelsvurderingen vil være den samme.

Charterbåter kan skjenke til passasjerer om bord, etter at båten har forlatt brygge/kai og kun til gjester om bord. Spesielle vilkår som gjelder for skjenkebevilling til charterbåter vil fremgå av bevillingsvedtaket. De åpnings- og skjenketider som gjelder for serveringssteder gjelder også for charterbåter.

5.1.2.3 Skjenkebevilling for enkeltanledning/ambulerende bevillinger

Kommunen kan gi skjenkebevilling for enkeltanledninger til dansefester, konserter og andre arrangementer for eksempel i idrettshallen og på bygdetunet. Slike arrangementer skal være avslutta kl 02.00. Skjenketiden avsluttes kl. 01.30. Det gis ikke bevilling til idrettsstevner og arrangementer hvor det vil være barn og unge tilstede. Dette gjelder også for arrangementer i Tokestua.

Ambulerende bevillinger benyttes for en enkelt anledning og kan gis til foreninger, lag og andre slutta selskap.

Avgjørelsesmyndigheten er delegert til rådmannen, etter at lensmannen har uttalt seg.

Kommunen kan engasjere kontrollører som kan påse at Alkoholovens bestemmelser følges.

5.1.2.4 Kontrollvirksomhet

Kommunen har ansvar for kontroll med salgs- og skjenkebevillinger i kommunen.

Kommunen har for tiden engasjert Securitas til å foreta kontroller på salgs- og skjenkestedene i kommunen. Kontroller skal foretas så ofte som behovet tilsier, men minst 6 ganger pr. år. Kontrollørene skal påse at Alkoholovens bestemmelser overholdes, blant annet salgs- og skjenketidene, aldersgrenser og at det ikke skjenkes til personer som er åpenbart beruset.

5.1.2.5 Behandling av saker om inndragning og bevillinger

Bevillingshaver er ansvarlig for at salg og skjenking av alkoholholdig drikk foregår på en slik måte at skadevirkningene begrenses og alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas på best mulig måte.

I forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv (alkoholforskriften) kap. 10 står det flg:

Inndragning av salgs og skjenkebevillinger:

§ 10-1. Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i denne forskriften eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholoven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholoven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkoholovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

§ 10-2. Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholoven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholoven § 1-10 første ledd.

§ 10-3.

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- • Salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholoven § 1-5 annet ledd
- • Brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- • Brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholoven § 3-9 og § 4-7
- • Hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholoven § 1-9.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- • Salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften,
- • Skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften
- • Brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholoven § 3-7 og § 4-4
- • Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholoven § 1-5 første ledd
- • Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholoven § 1-5 tredje ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- • Det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften
- • mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholoven § 1-9 siste ledd, jf. kapittel 8 i denne forskriften
- • manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- • manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- • brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholoven § 1-7c
- • gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholoven § 1-8 annet ledd
- • gjentatt diskriminering, jf. alkoholoven § 1-8 annet ledd.

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- • brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
- • brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
- • konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
- • gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften

- • brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
- • brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
- • brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- • andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjette ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

§ 10-4. Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele færre prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan kommunen tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket.

§ 10-5. Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtaket etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

§ 10-6. Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jf. forvaltningsloven § 16.

Kommunestyret fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker.

Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

§ 10-7. En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av det siste året.

Bevillingen kan likevel ikke inndras dersom årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll og som han ikke med rimelighet kunne unngå eller overvinne følgene av. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

5.1.2.6 Bevillingsgebyr

Det skal betales et årlig gebyr for bevilling til salg og skjenking av alkoholholdig drikk. (Jfr. kapittel 6 i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.) Gebyret beregnes på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Ved årets utløp mottar kommunen oppgave over faktisk omsatt mengde alkoholholdig drikk og forventet omsetning i inneværende år.

Rådmannen er delegert myndighet til å fastsette gebyret etter satser fastsatt av Departementet. Bevillingsgebyret utgjør minimum kr 1.540,- for salg og kr 4.800,- for skjenking pr år. Bevillingsgebyr for ambulerende bevilling og enkeltanledning settes til kr. 340,-

Inntekter som tilfaller kommunen, går til kontrolltiltak (utgifter til kontrollører).

5.1.2.7 Delegasjoner

Alkoholovens§1-12 gir kommunestyret anledning til å delegere alle typer avgjørelser til formannskapet og enkelte av disse til rådmannen.

Kommunestyret delegerer følgende:

Tildeling av salgs- og skjenkebevilling etter §§3-1 og 4-2	Formannskapet
Tildeling av bevilling etter endringer i virksomheten etter § 1-10	Formannskapet
Endringer i salgs- og skjenketider §§3-7 og 4-4	Formannskapet
Utvidet skjenketid for én enkelt anledning §4-4, 3. ledd	Rådmannen
Utvidelse av skjenkelokalet for én enkelt anledning utenfor lokalet § 4-2, 2.	Rådmannen
Tildeling av bevilling for en enkelt bestemt anledning, begrenset inntil 6 dager § 1-6, 3. ledd	Rådmannen
Ambulerende skjenkebevilling § 4-5	Rådmannen
Godkjenning av styrer og stedfortreder herunder unntak fra kravet om stedfortreder § 1-7 c	Rådmannen
Fastsettelse av bevillingsgebyr, herunder fastsettelse av frister og for innlevering av omsetningsoppgave § 7-1	Rådmannen
Fullmakt til å tildele prikker ved brudd på salgs- og skjenkebestemmelsene, jfr. Alkoholforskriftens § 10-3.	Rådmannen

Inndragning av bevilling:

Ikke innlevert oppgave over omsatt mengde alkoholholdig drikk/forventet omsetning eller ikke betalt bevillingsgebyr.	Rådmannen
Bevillingen ikke benyttet siste år	Rådmannen
Andre brudd på alkoholoven og forskrifter	Formannskapet

5.1.2.8 Klageadgang

Alkoholovens § 1-16 gir adgang for å påklage kommunens enkeltvedtak etter § 1-8 og kapittel 3, 4 og 7 til Fylkesmannen. Klage på delegert vedtak behandles av formannskapet. Eventuelle klager sendes via kommunen innen 3 uker fra vedtaket er mottatt.

Det følger av kommunelovens § 59 at fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om det er truffet av rette organ og om det er blitt til på lovlig måte. Kommunene har stort selvstyre i alkoholsaker og fylkesmannen kan ikke overprøve kommunens frie skjønn ved avgjørelsen av søknader.

5.1.2.9 Bevillingshaverens plikter

Alle bevillingshavere/stedfortredere plikter å gjøre seg kjent med alkoholloven og dens forskrifter. Bevillingshaver har ansvar for å gjøre andre ansatte kjent med alkohollovens og serveringslovens bestemmelser.